

מדינת ישראל

הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב

משרד תכנון וחשיכון

לשכת התכנון המהווית
משרד הפנים-מחוז דרום
2.11.2013
נתקבל

נספח פרוגרמה לישוב תראבין

עורכת הדו"ח: אסתר לוינסון

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965
משרד הפנים - מחוז הדרום
הוועדה המחוזית לתליטה ביום:
3/11/13
לאשר את התכנית

התכנית לא נקבעה טעונה אישור השר
 התכנית נקבעה טעונה אישור השר

3/11/13
תאריך
יו"ר הוועדה המחוזית

יולי 2011

פרויקטים
תכנון יישום קיימת

אסתר לוינסון

תוכן עניינים

4	1. רקע
4	2. אוכלוסייה
4	2.1 מספר תושבים כיום – הנחות יסוד
5	2.2 תחזית אוכלוסייה
6	2.3 מבנה היישוב ואכלוס
7	3. מוסדות ציבור
7	3.1 מוסדות ציבור מתוכננים
7	3.2 מוסדות קיימים ביישוב
8	3.3 שירותים שניתנים מחוץ ליישוב
8	4. פרוגרמה למוסדות ציבור לשנת 2030
8	4.1 מעונות יום
8	4.2 גני ילדים
9	4.3 בתי ספר משולבים בפעילות של החינוך הבלתי פורמלי
9	4.4 מרפאה
9	4.5 תחנה לבריאות המשפחה
10	4.6 מרכז לילד ולמשפחה
10	4.7 מועדון נוער / צעירים
10	4.8 מגרשי משחקים לפעוטות וגינות שכונתיות
10	4.9 פארק כלל יישובי
11	4.10 מגרשי ספורט
11	4.11 מסגדים
11	4.12 בית עלמין
11	4.13 רזרבה תכנונית
11	5. סיכום השינויים המוצעים
14	מקורות

	רשימת לוחות
5	לוח 1: ילדים במוסדות חינוך בתראבין, תשע"א 2010/2011
6	לוח 2: תחזית אוכלוסייה לתראבין
6	לוח 3: מגרשים ויחידות דיור לפי שכונות
7	לוח 4: רשימת מגרשים למוסדות ציבור ושצ"פים בתראבין
13	לוח 5: פרוגרמה לשטחי ציבור בתראבין בשנת 2030

1. רקע

שכונת המגורים שלב ג' מיועדת עבור פלג של שבת תראבין אשר מתגורר מחוץ ליישוב תראבין ואמור להצטרף ליישוב.

מאחר ומדובר בפלג נפרד מהאוכלוסייה הנוכחית ביישוב ומאחר ואין יתרת שטח ביישוב הקיים לצורך הסדרת יישוב פלג זה, היה צורך בהרחבת שטח היישוב.

השטח להרחבת היישוב נקבע בהתאם למספר המשפחות והזכאים למגרשים, בהתאם לנהלים של הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב.

2. אוכלוסייה**2.1 מספר תושבים כיום - הנחות יסוד**

בגני הילדים ובבית הספר בתראבין לומדים כיום 550 ילדים בני 3 עד 14.

שיעור הביקור בגן חובה ובבית הספר הוא מלא, אך כ- 15% מהילדים לומדים מחוץ ליישוב מסיבות שונות (חינוך מיוחד או המשך לימודים במוסד קודם).

ניתן להניח ששנתון ממוצע של ילדים מונה 50 נפשות.

בסך הכל יש 850 ילדים מגיל לידה ועד גיל 17.

כ- 60% עד 66% מהתושבים בקרב האוכלוסייה הבדואית הם אנשים מתחת לגיל 18.

האוכלוסייה שגרה היום ביישוב תראבין מונה כיום כ- 1,370 נפשות.

בנוסף לאוכלוסייה הגרה ביישוב, יש קבוצה מבני השבט שעדיין מתגוררת על יד היישוב עומר, קבוצה זו מונה כ- 15 משפחות, שהייכ כ- 90 נפשות.

האוכלוסייה שגרה ביישוב תראבין והאוכלוסייה שגרה מחוצה לו ומיועדת אליו, מונה כ- 1,460 נפשות.

לוח 1: ילדים במוסדות חינוך בתראבין, תשע"א 2010/2011

גיל	מספר ילדים		
	בנות	בנים	סך הכל
סך הכל	257	293	550
3	11	17	28
4	16	19	35
5	29	30	59
6	26	32	58
7	29	32	61
8	25	18	43
9	24	18	42
10	19	29	48
11	31	31	62
12	18	25	43
13	21	23	44
14	8	19	27

מקור: מועצה אזורית אבו בסמה

האוכלוסייה בתראבין הומוגנית מבחינת מוצאה והשייך השבטי. שבע קבוצות התארגנו למעבר ליישוב ובתהליך האכלוס מופעלים שיקולים של הקשרים בין הקבוצות וההסדרים החברתיים ביניהן.

2.2 תחזית אוכלוסייה

שיעור הריבוי הטבעי בקרב הבדואים בנגב הוא 4.5% לשנה. בהנחה שאוכלוסיית תראבין אינה שונה מאוכלוסיית הבדואים בנגב, הרי שהיא תמנה 3,230 תושבים בשנת 2030.

משפחה ערבית ממוצעת במחוז הדרום מנתה 6.36 נפשות בשנת 2009 (למ"ס 2010). בשלוש השנים האחרונות לא חל שינוי מהותי בגודל המשפחה. בהנחה של המשך מצב קיים תמנה אוכלוסיית תרבין כ-510 משפחות בשנת 2030 (לוח 2).

60% מהתושבים יהיו מתחת לגיל 18 ושנתון ילדים במוסדות החינוך ימנה 110 נפשות.

לוח 2: תחזית אוכלוסייה לתראבין

שנה	מספר תושבים	מספר משפחות
2010	1,460	230
2020	2,220	350
2025	2,720	430
2030	3,230	510

2.3 מבנה היישוב

בתראבין מתוכננות ארבע שכונות: א, ב, ג ו - ד. בכלן יחד יהיו 493 מגרשים, כאשר בחלקם ניתן לבנות שתיים או ארבע יחידות דיור, כלומר 1,050 יחידות דיור בסך הכל. (לוח 3). עד כה שווקו 396 מגרשים אך לא ידוע כמה בתים נבנו. חלק מהמגרשים נרכשו עבור בניהם של המשתכנים והם יבנו לקראת נישואי הבנים או אחר כך.

אם לא יחולו שינויים בדפוסי הריבוי הטבעי ימנה היישוב 6,680 תושבים בשיא האכלוס שיחול מעבר לאופק של תוכנית זו. קצב האכלוס של השכונות תלוי בקצב הפיתוח והשיווק. מכאן הקושי להגדיר את מספר מבני הציבור לשכונות לפי שנים.

לוח 3: מגרשים ויחידות דיור לפי שכונות

שכונה	מספר מגרשים	מספר יחידות דיור	מספר מגרשים ששווקו
א	256	512	257
ב	119	238	39
ג	86	172	-
ד	32	128	-
סך הכל	493	1,050	396

מקורות: מספר מגרשים ויחידות דיור – לפי התוכניות.

מגרשים ששווקו – לפי הרשות להסדרת התיישבות הבדואים בנגב.

יש אי התאמה קלה בין מספר המגרשים בתוכנית למספר המגרשים ששווקו.

3. מוסדות ציבור

3.1 מוסדות ציבור מתוכננים

שכונה א כוללת בתוכה את מרכז מוסדות הציבור והתעסוקה בנוסף לשכונת מגורים. מסיבה זו יש לשכונה א פרוגרמה עשירה יחסית במוסדות ציבור. שאר השכונות הן אזורי מגורים בלבד עם מבני ציבור לצרכי השכונות בלבד (ראו לוח 4).

3.2 מוסדות קיימים ביישוב

ביישוב תראבין נבנו בפועל מוסדות הציבור הבאים:

2 כיתות גן טרום חובה – שיעור הביקור בגני טרום חובה נמוך יחסית. אחד ההסברים לתופעה הוא הריחוק של הגנים הקיימים משכונות המגורים.

2 כיתות גן חובה

בית ספר בכיתות א – ט

מרפאה של שירותי בריאות כללית

מרפאה של תחנה לבריאות המשפחה ("טיפת חלב")

מסגד (בבנייה)

מגרשי ספורט – יש מגרש ספורט מגודר

מגרש ספורט נוסף קיים בתוך בית הספר

הערות:

כל מוסדות הציבור נמצאים באזור מוסדות הציבור בכניסה ליישוב, כולל גני הילדים.

בפועל, בכל היישוב אין שטח ציבורי פתוח ומפותח, אין גני משחקים או שטח ירוק.

לוח 4: רשימת מגרשים למוסדות ציבור ושצ"פים בתראבין

מספר מגרש	שטח	שכונה	יעוד	הערות
900	3,458	א	מסגד מרכזי	בבנייה
901	2,751	א	מרפאות, מרכז העצמה נשית	המרפאות קיימות. המרכז נבנה.
902	15,056	א	2 גני ילדים 2 כיתות, מעון 3 כיתות ומועדון	בפועל יש בשטח ביי"ס 1 – 2 גני ילדים
800	15,506	א	קטרגל	קיים מגרש מגודר
1000-1028	182,942	א	שטח ציבורי פתוח ושיגים	עצים ומבנים לשימור

עצים ומבנים לשימור	שטח ציבורי פתוח ושיגים	ב	41,772	1048-1068
	מעון	ב	1,519	905
	גן ילדים	ב	1,248	906
מגרש במספר 201 מופיע גם בשכונה 1ד	שצ"פ	ג	5,684	201
לא נרשם ייעוד	מוסד ציבורי	ג	4,688	310
לא נרשם ייעוד	מוסד ציבורי	ג	1,825	311
	מסגד שכונתי	1ד	2,947	201
	גן ילדים 2 כיתות	1ד	1,204	202
	שטח ציבורי פתוח מרכזי ליישוב	1ד	12,264	301-304

3.3 שירותים שניתנים מחוץ ליישוב

חינוך מיוחד – המועצה האזורית אבו בסמה מתכוונת להקים שני בתי ספר אזוריים לחינוך מיוחד, לשם ייסעו הילדים שזקוקים לשירות זה. אין כוונה להקים בית ספר לחינוך מיוחד בתראבין.

בית ספר תיכון – אין בית ספר תיכון והילדים משולבים בבתי ספר בסביבה. הכורח בהסעה גורם לנשירה מוגברת של הילדים ממערכת החינוך, בעיקר בין כיתות ט' ל – י'. הנשירה בולטת במיוחד בקרב בנות, אך אין נתונים על כך.

ההורים צריכים לדאוג בעצמם לשיבוץ של הילדים במוסדות החינוך. בפועל פונים למועצה רק הורים שיש להם מודעות לחשיבות החינוך ו/או הורים שנתקלים בקשיים. למעשה אין סף כניסה להקמת בית ספר תיכון ולכן הפיתרון יישאר מחוץ ליישוב גם בעתיד.

4. פרוגרמה למוסדות ציבור לשנת 2030

4.1 מעונות יום

מתוכנן: 2 מעונות יום, בכל אחד מהם 3 כיתות. מעון אחד במרכז ומעון שני בשכונה ב.

מתוך זה נבנה: לא נבנו מעונות יום.

מומלץ בפרוגרמה: מעון יום אחד בן 3 כיתות, בשטח של דונם אחד. מיקום סמוך לאזור מוסדות הציבור / תעסוקה.

שינוי מוצע בתוכניות הקיימות: ניתן לבטל את מעון היום שתוכנן בשכונה ב.

4.2 גני ילדים במערכת החינוך

מתוכנן: 4 גני ילדים, בכל אחד 2 כיתות. בכל כיתה ילמדו 30 ילדים.

מתוך זה נבנה: נבנו שני גני ילדים, בכל אחד 2 כיתות.
 מומלץ בפרוגרמה: בסך הכל יהיה צורך ב- 5 גנים, כל אחד בן שתי כיתות. לכל גן יוקצה דונם אחד
 ובסך הכל 5 דונם.
 הגנים ימוקמו בשכונות המגורים.
 חסר גן ילדים אחד.
 שינוי מוצע בתוכניות הקיימות: להמיר את המגרש שהיה מיועד למעון בשכונה ב עבור גן ילדים.

4.3 בתי ספר משולבים בפעילות של החינוך הבלתי פורמלי

מתוכנן: בית ספר אחד.
 מתוך זה נבנה: בית ספר אחד.
 מומלץ בפרוגרמה: כל הילדים יבקרו בבתי הספר, גם ילדים עם לקויות למידה קלות. בתי הספר יהיו
 מכיתה א עד ט. בכל כיתה ילמדו 30 תלמידים. מומלץ טיפוס של שתי כיתות בשכבה. בתי הספר יכולים
 להתמקם במרכז ו/או בשכונות.
 בסך הכל יהיה צורך ב- 2 בתי ספר של שתי כיתות בשכבה, כל אחד מהם ימנה 495 תלמידים וכל אחד
 יזדקק ל 10.5 דונם.
 בתי הספר ישמשו גם לפעילות של החינוך הלא פורמלי עבור הילדים.
 מיקום מרכזי: באזור השירותים או באזורי תפר בין השכונות.
 שינוי מוצע בתוכניות הקיימות: חסר בית ספר אחד בן 18 כיתות (שתי כיתות בכל שכבה מכיתה א עד
 ט) בשטח 10.5 דונם. לבדוק אם ניתן למקם אותו על המגרשים בהם יש עצים בוגרים ומבנים לשימור
 ולשלב את העצים והמבנים בתוך מרקם מוסדות הציבור.

4.4 מרפאה

מתוכנן: מרפאה אחת.
 מתוך זה נבנה: נבנתה מרפאה אחת.
 מומלץ בפרוגרמה: יש צורך במרפאה אחת בשטח 1 דונם.
 אין צורך בשינויים התוכניים.

4.5 תחנה לבריאות המשפחה

מתוכנן: מרפאה אחת.
 מתוך זה נבנה: נבנתה מרפאה אחת.
 מומלץ בפרוגרמה: יש צורך במרפאה אחת בשטח 1 דונם.

אין צורך בשינויים התוכניות.

4.6 מרכז העצמה נשית

מתוכנן: מרכז להעצמה נשית.

קיים: המרכז נבנה.

אין צורך בשינויים התוכניות.

4.7 מועדון נוער / צעירים

מתוכנן: מועדון אחד.

קיים: לא נבנה מועדון.

מומלץ בפרוגרמה: מועדון לנערים בגיל ההתבגרות ולצעירים – מגרש בשטח 0.5 דונם, בסמיכות למגרש ספורט ושטח ירוק. המועדון יהיה כלל יישובי ולכן כדאי למקם אותו באזור מוסדות הציבור בכניסה ליישוב.

אין צורך בשינויים בתוכניות.

4.8 מגרשי משחקים לפעוטות וגינות שכונתיות

מתוכנן: מגרש 1002 ומגרש 1004 ומגרש נוסף בשכונה ב. מגרש 201 בשכונה ג.

מתוך זה נבנה: לא פותחו שטחי ציבור פתוחים ואין גינות שכונתיות.

מומלץ בפרוגרמה: מומלץ להקים פינת משחקים כחלק מגינות שכונתיות, ברדיוס של 200 מ' הליכה, על שטח 5 דונם בכל שכונה. רצוי למקם את הגנים בתוך השכונה ולא בשוליה משני טעמים:

שצ"פ שמפריד בין שכונות מהווה חיץ שהתושבים לא ישתמשו בו בגלל הקושי לשייך אותו לקבוצה זו או אחרת.

שצ"פ בשולי השכונה יהווה חסם בפני הנשים ללכת למקום עם הילדים, בגלל החשיפה לעיניים זרות.

סך הכל 20 דונם.

שינוי מוצע בתוכניות הקיימות: להוסיף שצ"פ שכונתי בשטח 5 דונם בשכונה ב.

4.9 פארק כלל יישובי

מתוכנן: פארק אחד בשטח 15,446 מ"ר.

מתוך זה נבנה: עדיין לא פותח פארק כלל יישובי.

מומלץ בפרוגרמה: פארק אחד.

אין צורך בשינויים בתוכניות הקיימות.

4.10 מגרשי ספורט

מתוכנן: מגרש כדורגל אחד.

מתוך זה נבנה: נבנה מגרש קטרגל אחד.

מומלץ בפרוגרמה: להלכה אין סף כניסה למגרש כדורגל, אולם אנו עדים לפופולאריות הרבה של עיסוק בספורט בקרב האוכלוסייה הצעירה ולכן מומלץ להקצות מגרש למטרה זו.

אין צורך בשינויים בתוכניות הקיימות.

4.11 מסגדים

מתוכנן: מסגד מרכזי ומסגד בשכונה ד1.

מתוך זה נבנה: מסגד מרכזי בבנייה.

מומלץ בפרוגרמה: יש צורך במסגד מרכזי על מגרש בשטח 3 דונם במקום מרכזי. המסגד בשכונה ד1 ישרת קבוצת אוכלוסייה שאינה יכולה להשתמש במסגד המרכזי.

אין צורך בשינויים בתוכניות הקיימות.

4.12 בית עלמין

מומלץ בפרוגרמה: מגרש בשטח 8 דונם רחוק ממקום המגורים.

שינוי מוצע בתוכניות הקיימות: להקצות שטח לבית העלמין.

4.13 רזרבה תכנונית שכונתית

מתוכנן: 182,942 מ"ר בשכונה א ו – 41,772 מ"ר בשכונה ב רשומים כשצ"פ אך בתוכניות נקבע שיש בהם עצים בוגרים ומבנים לשימור שניתן יהיה לשלבם במרקם בנוי בתנאים שייקבעו בעתיד.

מומלץ בפרוגרמה: רזרבה שכונתית - סך הכל מגרש בשטח 1.5 דונם בכל שכונה. סך הכל 6 דונם.

שינוי מוצע בתוכניות הקיימות: להקצות מגרש בשטח 1.5 דונם כרזרבה תכנונית שכונתית בכל שכונה – א, ב, ג, ד1.

5. סיכום השינויים המוצעים

תוכנית לשכונה א 48/305/027

להוסיף מגרש בשטח 1.5 דונם לרזרבה שכונתית.

תוכנית לשכונה ב 701/03/28

להמיר את המגרש המיועד למעון יום למטרה של גן ילדים.
להוסיף שצ"פ שכונתי בשטח 5 דונם. הכוונה למגרש משחקים שכונתי שישרת ילדים ואמהות.
להוסיף מגרש בשטח 1.5 דונם לרזרבה שכונתית.

תוכנית לשכונה ג 84/305/02/7

להוסיף מגרש בשטח 1.5 דונם לרזרבה שכונתית.

תוכנית לשכונה ד1 (אין מספר)

להוסיף מגרש בשטח 1.5 דונם לרזרבה שכונתית.

אחר

גן ילדים במערכת החינוך (לא שצ"פ) - להוסיף מגרש בשטח 1.0 דונם עבור גן ילדים בשכונה ג.
בית ספר - להוסיף מגרש בשטח 10.5 דונם עבור בית ספר, בתפר בין השכונות או בשולי היישוב.
בית עלמין – מגרש בשטח 8 דונם בשולי היישוב.

לוח 5: פרוגרמה לשטחי ציבור בתראבין בשנת 2030

מוסד	מספר מוסדות	שטח מגרש בדונם	שטח נדרש בסך הכל בדונם	הערות
מעון יום 3 כיתות	1.0	1.0	1.0	מתוכננים 2 מעונות. ניתן לבטל את המעון בשכונה ב.
גני ילדים 2 כיתות בכל גן	6.0	1.0	6.0	מתוכננים 4 גנים ומזה נבנו 2. ניתן להמיר מעון בשכונה ב לגן.
בי"ס אי - ט', 2 כיתות בשכבה	2.0	10.5	21.0	מתוכנן ונבנה בית ספר אחד. צריך להוסיף בית ספר אחד.
מרפאה	1.0	1.0	1.0	מתוכננת ונבנתה. אין צורך בשינוי.
תחנה למשאיות המשפחה	1.0	1.0	1.0	מתוכננת ונבנתה. אין צורך בשינוי.
מרכז נשית להעצמה	1.0	1.0	1.0	נבנה. אין צורך בשינוי.
מועדון וצעירים	1.0	0.5	0.5	מתוכנן. אין צורך בשינוי.
גנים/פארקים שכונתיים	4.0	5.0	20	יש צורך בתוספת שצ"פ שכונתי בשכונות ב.
מגרש משולב ספורט	1.0	1.5	1.5	מתוכנן ונבנה מגרש קטרגל. אין צורך בשינוי התוכניות.
מסגד	1.0	3.0	3.0	מתוכננים שני מסגדים: בשכונות א וב-ד. 1. המסגד בשכונה א נמצא בבנייה. אין צורך בשינוי התוכניות.
בית עלמין	1.0	0.0	8.0	להוסיף בשולי היישוב.
זרבה שכונתית	4.0	1.5	6.0	יש להוסיף מגרש לכל שכונה.
עתודה יישובית				מתוכננת עתודה בשטח 224,720 מ"ר שיש בו עצים ומבנים לשימור. אין צורך בשינוי התוכניות.

מקורות

למ"ס, שנתון סטטיסטי 61, ירושלים, 2010

משרד החינוך התרבות והספורט, משרד הפנים, משרד הבינוי והשיכון, משרד האוצר, **תדריך תכנון להקצאת קרקע לצורכי ציבור**, המכון למחקר ופיתוח מוסדות חינוך ורווחה, תל אביב, 2005

תוכנית יישוב כפרי בדואי "כפר שמריה" מספר 48/305/0/27

תוכנית מפורטת תראבין שלב ב מספר 701/03/28

תשריט לתוכנית מפורטת 84/305/02/7

תוכנית מפורטת תראבין ד1 (ללא מספר)